

MK	TT/KPR	Tantárgyelem - Topic in the subject	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
		<u>OTM03</u> A tanítás-tanulás elméleti alapjai és módszerei; teljesítendő min. 8k													
		OTM031 A tanítás-tanulás elméleti alapjai, Előadás őszi félévben, 2 óra, Kollokvium	2												
		OTM032 Az oktatás szervezeti keretei és módszerei, Előadás tavaszi félévben, 2 óra, Kollokvium		2											
		OTM033 Készség- és képességfejlesztés, Gyakorlat őszi félévben, 2 óra, Gyakorlati jegy					2								
		OTM034 Információs-kommunikációs technológiák, Gyakorlat tavaszi félévben, 2 óra, Gyakorlati jegy				2									
		<u>OTM04</u> Tantervfejlesztés, pedagógiai értékelés és kutatás; teljesítendő min. 6k min. 1 féle kötelezően választható tárgyelemmel													
		OTM041 A tantervemélet és a pedagógiai értékelés alapjai, Előadás őszi félévben, 2 óra, Kollokvium			2										
		OTM0421 Tantervfejlesztés, Gyakorlat tavaszi félévben, 2 óra, Gyakorlati jegy				2									
		OTM0422 Pedagógiai értékelés, Gyakorlat tavaszi félévben, 2 óra, Gyakorlati jegy				2									
		OTM043 A pedagógiai kutatás módszerei és a tudományos eredmények iskolai alkalmazása, Gyakorlat tavaszi félévben, 2 óra, Gyakorlati jegy					2								
		<u>OTO001</u> Anyanyelvi készségfejlesztés; teljesítendő													
		OTO001 Anyanyelvi készségfejlesztés, Gyakorlat 2 óra, Alíírás	0												
		<u>MK-PP-OT2</u> Pedagógiai-pszichológiai tárgyak 2; Teljesítendő: min. 6k													
		<u>OTM01B</u> Pszichológia 2.; teljesítendő min. 2k													
		OTM013 Tanári szerep és kommunikáció fejlesztő gyakorlat, Gyakorlat őszi félévben, 2 óra, Gyakorlati jegy							2						
		<u>OTM02B</u> A nevelés gyakorlata; teljesítendő min. 4k min. 1 féle kötelezően választható tárgyelemmel													
		OTM023 Tanári szerep, tanári mesterség, Gyakorlat tavaszi félévben, 2 óra, Gyakorlati jegy								2					
		OTM0241 Méltányosság és esélyegyenlőség az oktatásban, Gyakorlat tavaszi félévben, 2 óra, Gyakorlati jegy								2					
		OTM0242 Sajátos nevelési igények, tehetséggondozás, Gyakorlat tavaszi félévben, 2 óra, Gyakorlati jegy								2					
		<u>MK-ÖSZGY-OT</u> Összefüggő közoktatási szakmai gyakorlat; Teljesítendő: min. 44k													
		<u>OTM-ÖSZGY1</u> Összefüggő egyéni iskolai gyakorlat 1.; teljesítendő min. 20k													
		OTM-ÖSZGY1 Összefüggő egyéni iskolai gyakorlat 1., Gyakorlat őszi félévben, , Gyakorlati jegy									20				
		<u>OTM-ÖSZGY2</u> Összefüggő egyéni iskolai gyakorlat 2.; teljesítendő min. 20k													
		OTM-ÖSZGY2 Összefüggő egyéni iskolai gyakorlat 2., Gyakorlat tavaszi félévben, , Gyakorlati jegy										20			

MK	TT/KPR	Tantárgyelem - Topic in the subject	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
		OTM-ÖPED ÖSZGY kísérő pedagógiai szeminárium ; teljesítendő min. 2k													
		OTM-ÖPED Vezetés, döntés, motiváció , Gyakorlat tavaszi félévben, 2 óra, Gyakorlati jegy											2		
		OTM-ÖPSZI ÖSZGY kísérő pszichológiai szeminárium ; teljesítendő min. 2k													
		OTM-ÖPSZI Kommunikáció és konfliktuskezelés , Gyakorlat őszi félévben, 2 óra, Gyakorlati jegy										2			
MK-TOV-OT Egyéb kötelező tárgyak ; Teljesítendő: min. 4k															
		OTM-KGY Közösségi gyakorlat ; teljesítendő min. 2k													
		OTM-KGY A hatékony nevelés-oktatás feltételei , Gyakorlat őszi félévben, 2 óra, Gyakorlati jegy								2					
		OTM-PF Portfólió ; teljesítendő min. 2k													
		OTM-PF Portfólió , Gyakorlat tavaszi félévben, 2 óra, Gyakorlati jegy											2		

Mérföldkő-struktúra - Structure of milestones

[MK-PP-OT1](#) **Pedagógiai -pszichológiai tárgyak 1**

- A mérföldkő **teljesítése kötelező**
- Kötelező tantárgyak száma 5.
- A mérföldkő tárgyaiból **legalább 22 kredit** összegyűjtése
- A kötelező tantárgyak teljesítése

[MK-PP-OT2](#) **Pedagógiai-pszichológiai tárgyak 2**

- A mérföldkő **teljesítése kötelező**
- Kötelező tantárgyak száma 2.
- A mérföldkő tárgyaiból **legalább 6 kredit** összegyűjtése
- A kötelező tantárgyak teljesítése

[MK-ÖSZGY-OT](#) **Összefüggő közoktatási szakmai gyakorlat**

- A mérföldkő **teljesítése kötelező**
- Kötelező tantárgyak száma 4.
- A mérföldkő tárgyaiból **legalább 44 kredit** összegyűjtése
- A kötelező tantárgyak teljesítése

[MK-TOV-OT](#) **Egyéb kötelező tárgyak**

- A mérföldkő **teljesítése kötelező**
- Kötelező tantárgyak száma 2.
- A mérföldkő tárgyaiból **legalább 4 kredit** összegyűjtése
- A kötelező tantárgyak teljesítése

Szakterületi tárgyak részletes felsorolása - Subjects and topics in detail

TANFEL Tanári felkészítés osztatlan tanárképzésnél modul

OTM-ÖSZGY1 Összefüggő egyéni iskolai gyakorlat 1.

Felelős tanszék: Tanárképző Központ

Teljesítendő: min. 20 kredit

OTM-ÖSZGY1 Összefüggő egyéni iskolai gyakorlat 1. _Gyakorlat **Kötelező** 0 óra / 20 kredit

A tárgyelem nem ismételhető. Teljesítés módja: _Gyakorlati jegy

Javasolt felvétele: a képzés 9. félévében. Különösen javasolt a(z) 9. félévtől a(z) 11. félévig Meghirdetése: az őszi félévben.

Kurzushirdető tanszék: Tanárképző Központ

OTM-ÖSZGY2 Összefüggő egyéni iskolai gyakorlat 2.

Felelős tanszék: Tanárképző Központ

Teljesítendő: min. 20 kredit

OTM-ÖSZGY2 Összefüggő egyéni iskolai gyakorlat 2. _Gyakorlat **Kötelező** 0 óra / 20 kredit

A tárgyelem nem ismételhető. Teljesítés módja: _Gyakorlati jegy

Javasolt felvétele: a képzés 10. félévében. Különösen javasolt a(z) 10. félévtől a(z) 12. félévig Meghirdetése: a tavaszi félévben.

Kurzushirdető tanszék: Tanárképző Központ

OTM-ÖPED ÖSZGY kísérő pedagógiai szeminárium

Felelős tanszék: Neveléstudományi Intézet. Felelős oktató: Dombóváriné Dr Korom Erzsébet Dr.

Teljesítendő: min. 2 kredit

OTM-ÖPED Vezetés, döntés, motiváció _Gyakorlat **Kötelező** 2 óra / 2 kredit

A tárgyelem nem ismételhető. Teljesítés módja: _Gyakorlati jegy

Javasolt felvétele: a képzés 10. félévében. Különösen javasolt a(z) 10. félévtől a(z) 12. félévig Meghirdetése: a tavaszi félévben.

Kurzushirdető tanszék: Neveléstudományi Intézet

OTM-ÖPSZI ÖSZGY kísérő pszichológiai szeminárium

Felelős tanszék: Pszichológiai Intézet. Felelős oktató: Bárányné Dr Jámbori Szilvia

Teljesítendő: min. 2 kredit

OTM-ÖPSZI Kommunikáció és konfliktuskezelés _Gyakorlat **Kötelező** 2 óra / 2 kredit

A tárgyelem nem ismételhető. Teljesítés módja: _Gyakorlati jegy

Javasolt felvétele: a képzés 9. félévében. Különösen javasolt a(z) 9. félévtől a(z) 11. félévig Meghirdetése: az őszi félévben.

Kurzushirdető tanszék: Pszichológiai Intézet

OTM-KGY Közösségi gyakorlat

Felelős tanszék: Neveléstudományi Intézet. Felelős oktató: Dombóváriné Dr Korom Erzsébet Dr.

Teljesítendő: min. 2 kredit

Leírás - Annotation

A tantárgy a tanári pályára való gyakorlati felkészítés egyik eleme, amely betekintést nyújt a pedagógusok munkájába és az iskolai életbe, lehetőséget teremt a pedagógiai munka tanórán kívüli tevékenységeinek aktív megismerésére, a gyerekekkel való közvetlen találkozásra, az elméleti ismeretek alkalmazására, értelmezésére tapasztalatok alapján.

A tantárgy célja, hogy a résztvevők tanórán kívüli és szabadidős tevékenységek szervezési, vezetési, programkészítési, közösségépítési területein szerezzenek tapasztalatokat, e közben a már meglévő általános pedagógiai és pszichológiai elméleti ismereteiket és gyakorlati tapasztalataikat a pedagógiai munka jelenségeinek megfigyelése és elemzése segítségével mélyítsék, gazdagítsák, reflexiójuk és önreflexiójuk fejlődjön.

A tantárgy hozzájárul ahhoz, hogy a pedagógusjelöltek képesek legyenek olyan pedagógiai helyzeteket teremteni, amelyek elősegítik a tanulók szociális kompetenciájának fejlődését és a közösségépítést. A tantárgy hozzájárul továbbá ahhoz, hogy a pedagógusjelöltek együttműködést támogató, motiváló és konfliktuskezelő, valamint a tanulók megismerését szolgáló, az egyéni bánásmódot, a hatékony pedagógiai kommunikációt és a toleráns iskolai légkört támogató stratégiákat sajátítsanak el.

Kötelező, illetve ajánlott irodalom

Kötelező irodalom:

N. Kollár Katalin és Szabó Éva (2004, szerk.): Pszichológia pedagógusoknak. Osiris Kiadó, Budapest.

Szekszárdi Júlia (2001, szerk.): Nevelési kézikönyv nem csak osztályfőnököknek. Dinasztia Tankönyvkiadó, Budapest.

Zsolnai Anikó és Kasik László (2010, szerk.): A szociális kompetencia fejlesztésének elméleti és gyakorlati alapjai. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest.

Ajánlott irodalom:

Fejes József Balázs és Szűcs Norbert (2013, szerk.): A szegedi és hódmezővásárhelyi deszegregációt támogató Hallgatói Mentorprogram. Öt év tapasztalatai. Belvedere Meridionale, Szeged.

Józsa Krisztián (2007): Az elsajátítási motiváció. Műszaki Kiadó, Budapest.

Kagan, S. (2004): Kooperatív tanulás. Önkonet Kft., Budapest.

Mészáros Aranka (1997, szerk.): Az iskola szociálpszichológiai jelenségvilága. ELTE Eötvös Kiadó, Budapest.

OTM_KGY A hatékony nevelés-oktatás feltételei _Gyakorlat **Kötelező** 2 óra / 2 kredit

A tárgyelem nem ismétелhető. Teljesítés módja: _Gyakorlati jegy

Javasolt felvétele: a képzés 7. félévében. Meghirdetése: az őszi félévben.

Kurzushirdető tanszék: Neveléstudományi Intézet

OTM-PF Portfólió

Felelős tanszék: Neveléstudományi Intézet

Teljesítendő: min. 2 kredit

OTM-PF Portfólió _Gyakorlat **Kötelező** 2 óra / 2 kredit

A tárgyelem nem ismételt. Teljesítés módja: _Gyakorlati jegy

Javasolt felvétele: a képzés 10. félévében. Különösen javasolt a(z) 10. félévtől a(z) 12. félévig Meghirdetése: a tavaszi félévben.

Kurzushirdető tanszék: Neveléstudományi Intézet

OTM01A Pszichológia 1.

Felelős tanszék: Pszichológiai Intézet. Felelős oktató: Kőrössy Judit dr.

Teljesítendő: min. 4 kredit

Leírás - Annotation

Ismeretek: A Pszichológia tantárgy részletesen bemutatja a gyermeki megismerő, érzelmi és társas funkciók fejlődését és jellemzőit. Emellett kitér a tanulás és emlékezés kognitív és motivációs alapjaira, a különböző pszichológiai funkciók nem tipikus fejlődésére, érinti a tanulási zavarokat és a tehetséggondozás pszichológiai alapjait. A tantárgy megismerteti a hallgatókat a gyermeki személyiségfejlődéssel, a családi és iskolai szocializáció alapjelenségeivel, a szocializációs zavarok egyes tényezőivel, a tanulói csoportok működésének kulcsfogalmaival. Ezen túl bemutatja azokat az eszközöket, amelyek segítenek a fegyelmezési és konfliktushelyzetekben illetve amelyek segítségével a tanulók sajátosságai és társas helyzete megismerhető a pedagógus számára.

A gyakorlati képzés elsősorban a pedagógusi pályára való belépéshez ad segítséget a hallgatók pedagógusszerep felfogásának és motivációjának feltárásával, illetve kommunikációs képességek fejlesztésével.

Kompetenciák: A végzett pedagógus az elsajátított pszichológiai alapismeretek segítségével képes a tanulók értelmi és személyiségfejlődésének folyamatát felismerni, követni, kedvező irányban befolyásolni és korrigálni a megfelelő pedagógiai szituáció kialakításával. Képes a tanulók csoportfolyamatait felismerni és elemezni, képes olyan pedagógiai szituációt kialakítani, ami lehetővé teszi a tanulók közötti együttműködést, a konstruktív versengést, valamint a közösség formálódását és egészséges működését. A végzett pedagógus adekvátan alkalmazza azokat a módszereket, amelyek segítségével sikeresen kezeli az osztálytermi konfliktusokat, az előítéletességet, és a társas felelősség kialakítását.

Kötelező irodalom:

N. Kollár K, Szabó É. (2004) Pszichológia pedagógusoknak. Osiris, Budapest
Ajánlott irodalom:

Atkinson, R.L. et al. (2005) Pszichológia. Ford.: Boross Ottilia et al. Osiris, Budapest

Cole, M., Cole, S.R. (2006) Fejlődéslélektan. Osiris, Budapest

Vajda Zs., Kósa É. (2005) Neveléslélektan. Osiris, Budapest

Az iskola szociálpszichológiai jelenségvilága. 2004. (Szerk: Mészáros A.), ELTE Eötvös Kiadó, Budapest

OTM011 Fejlődéslélektan _Előadás **Kötelező** 2 óra / 2 kredit

A tárgyelem nem ismételtető. Teljesítés módja: _Kollokvium
Javasolt felvétele: a képzés 1. félévében. Meghirdetése: az őszi félévében.
Kurzushirdető tanszék: Pszichológiai Intézet
Ismeretanyag: A kurzus bevezető szakasza röviden bemutatja a pszichológia irányzatait, nézőpontjait, módszereit, valamint a fejlődés és a szocializáció különbségét és egymásra hatását. A továbbiakban részletesen tárgyalja az iskolai tanulás során működő alapvető pszichológiai folyamatokat: az aktivációs szint, a motiváció, a percepció és figyelem, valamint a tanulás és emlékezés témaköreinek lényeges ismereteit. Az előadás második fele áttekinti a gyermeki fejlődés fontosabb területeit, mint például az érzelmi, erkölcsi és értelmi fejlődést, a kortársi kapcsolatok, az identitás és a személyiség formálódását, illetve az iskolai tanulásra való készenlét alapjait, kiegészítve a speciális tanulási nehézségek és a tehetség pszichológiai értelmezésével.

Kompetenciák: A végzett pedagógus a pszichológiai alapfunkciókra, ezek fejlődésére, illetve a tanulás során megjelenő működésére vonatkozó alapismeretek segítségével képes a tanulók értelmi és személyiségfejlődésének folyamatát, változását felismerni, követni, kedvező irányban befolyásolni és korrigálni a megfelelő pedagógiai szituáció kialakításával. Képes felismerni a sajátos tehetségre és a tanulási nehézségekre vonatkozó jellemzőket, képes az ezek kezelésére alkalmas pedagógiai helyzet kialakítására.

A 3-5 legfontosabb kötelező, illetve ajánlott irodalom

Kötelező irodalom:

N. Kollár K, Szabó É. (2004) Pszichológia pedagógusoknak. Osiris, Budapest
Ajánlott irodalom (opcionális):

Atkinson, R.L. et al. (2005) Pszichológia. Ford.: Boross Ottilia et al. Osiris, Budapest

Cole, M., Cole, S.R. (2006) Fejlődéslélektan. Osiris, Budapest

OTM012 Iskolai és családi szocializáció _Előadás **Kötelező** 2 óra / 2 kredit

A tárgyelem nem ismételtető. Teljesítés módja: _Kollokvium
Javasolt felvétele: a képzés 2. félévében. Meghirdetése: a tavaszi félévében.
Kurzushirdető tanszék: Pszichológiai Intézet
Ismeretanyag: A bevezető előadások bemutatják a tipikus és a problémás szülői nevelés stílusjegyeit, hatását, szocializációs következményeit. A kurzus ezen kívül részletesen tárgyalja azokat az iskolai és osztálytermi társas folyamatokat, amelyek befolyásolják a tanítás és a tanulás feltételeit és eredményességét. Így sor kerül a csoport formálódásának, a személypercepciónak, a csoportbeli feladatvégzésnek, a tanár-diák interakciónak, a tanári fegyelmezési és konfliktus megoldási lehetőségeknek, valamint a nemi különbségek sajátosságainak a megismertetésére. Az előadások zárásaként említésre kerül a tanári szerep eszköz és hatásrendszere, illetve az iskola mint szervezet tanulókra és tanárookra gyakorolt hatása.

Kompetenciák: Az elsajátított ismeretek alapján a végzett pedagógus képes a tanulók csoportfolyamatait felismerni és elemezni, képes olyan pedagógiai szituációt kialakítani, ami lehetővé teszi a tanulók közötti együttműködést, a

konstruktív versengést, valamint a közösség formálódását és egészséges működését. A végzett pedagógus adekvátan alkalmazza azokat a módszereket, amelyek segítségével sikeresen kezeli az osztálytermi konfliktusokat, az előítéletességet, és a társas felelősség kialakítását. A pedagógus képes felismerni a problémás családi nevelésből és hátrányos helyzetből adódó viselkedési és teljesítménybeli sajátosságokat, és meg tudja teremteni azt a toleráns osztálytermi és iskolai légkört, ami alkalmas a hátrányos helyzetű és sajátos nevelési igényű tanulók fejlesztésére.

A 3-5 legfontosabb kötelező, illetve ajánlott irodalom

Kötelező irodalom:

N. Kollár K, Szabó É. (2004) Pszichológia pedagógusoknak. Osiris, Budapest

Ajánlott irodalom:

Vajda Zs., Kósa É. (2005) Neveléslélektan. Osiris, Budapest

Az iskola szociálpszichológiai jelenségvilága. 2004. (Szerk.: Mészáros A.), ELTE Eötvös Kiadó, Budapest

OTM01B Pszichológia 2.

Felelős tanszék: Neveléstudományi Intézet. Felelős oktató: Bárányné Dr Jámbori Szilvia

Teljesítendő: min. 2 kredit

OTM013 Tanári szerep és kommunikáció fejlesztő gyakorlat _Gyakorlat **Kötelező**
2 óra / 2 kredit

A tárgyelem nem ismételhető. Teljesítés módja: _Gyakorlati jegy

Javasolt felvétele: a képzés 7. félévében. Meghirdetése: az őszi félévben.

Kurzushirdető tanszék: Neveléstudományi Intézet

OTM02A A nevelés elméleti alapjai és módszerei

Felelős tanszék: Neveléstudományi Intézet. Felelős oktató: Ravaszné Dr Zsolnai Anikó Dr.

Teljesítendő: min. 4 kredit

Leírás - Annotation

A tantárgy fő célja a nevelés fogalmának korszerű értelmezéshez, a nevelés mint segítő tevékenység két fő feladatához (személyiségfejlődés segítése, érték- és normaközvetítés) kapcsolódó releváns természet- és társadalomtudományi ismeretek, elméletek bemutatása és elemzése. A tantárgy főbb tematikai csomópontjai: Az emberi viselkedésre vonatkozó szociálpszichológia alapfogalmak és jelenségek. A demokratikus társadalmak nevelési cél-jai. Értékek közvetítése a nevelésben. A nevelés hatásmechanizmusai. Az előítélet- és társadalmi sztereotípiamentes szemlélet kialakulásának segítése, a tolerancia és a szociális motívumok, képességek és készségek fejlesztésének lehetőségei. A tanári szerep dimenziói, erkölcsi és jogi meghatározottsága, a pedagógiai tevékenység során felmerülő társadalmi szerepelvárások és fellépő szerepkonfliktusok. A tanári önreflexió szerepe a pályán való fejlődés folyamatában. Az egyenlőség és a méltányosság alapelveivel és iskolai érvényesítésével kapcsolatos ismeretek. Az iskola

feladatai és lehetőségei az esélyegyenlőtlenség csökkentésében és a társadalmi kohézió fejlesztésében. A hátrányos társadalmi helyzetből, a szegénységből, az előítéletekkel övezett kisebbségi létből fakadó nehézségek és az iskolai kudarc közötti általános összefüggések, a speciális nevelési szükségletek okai és fokozatai.

Fejlesztendő kompetenciaterületek: Ismeretek: Alkalmazható tudás a tanulói teljesítményekre ható biológiai, pszichológiai, társadalmi és kulturális tényezőkről. Egyes tanulók személyiségének, tudásának, képességeinek, a tanulói szervezetek működésének megismeréséhez szükséges, tudományosan megalapozott módszerek, technikák ismerete. Képesség: Képes a tanulókat szakszerűen megfigyelni és tapasztalatait szöveges vagy számszerű formában rögzíteni. Képes a tanulócsoportok szerveződésének, dinamikájának szakszerű feltárására. Képes felismerni az előítéletesség és a sztereotípiákon alapuló gondolkodás megnyilvánulásait, és képes azokat szakszerűen kezelni az iskolában és azon kívül is. Attitűd: Demokratikus értékelkötelezettséggel és felelősségtudattal rendelkezve kész a sajátjától eltérő értékek elfogadására, nyitott mások véleményének megismerésére és tiszteletben tartására. Személyes példájával és a közösségi viszonyok szervezésével hozzájárul ahhoz, hogy a tanulók nyitottabbá váljanak a demokratikus társadalomban való aktív részvételre, a helyi, nemzeti, európai és egyetemes emberi értékek elfogadására.

Kötelező irodalom:

Csóti Marianna (2007): Gyermekkori szorongás, iskolafóbia, pánikrohamok. Pro Die Kiadó, Budapest.

Golnhofer Erzsébet és Nahalka István (2001, szerk.): A pedagógusok pedagógiája. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest.

Kozma Tamás (2004): Bevezetés a nevelésszociológiába. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest.

Nagy József (2010): Új pedagógiai kultúra. Mozaik Kiadó, Szeged.

Vajda Zsuzsanna és Kósa Éva (2005): Neveléslélektan. Osiris Kiadó, Budapest.

Zsolnai Anikó és Kasik László (2010, szerk.): A szociális kompetencia fejlesztésének elméleti és gyakorlati alapjai. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest.

Ajánlott irodalom:

Andorka Rudolf (2006): Bevezetés a szociológiába. Osiris Kiadó, Budapest.

Forgács József (2007): A társas érintkezés pszichológiája. Kairosz Könyvkiadó, Budapest.

Girasek János (2007, szerk.): Inkluzív nevelés - a tanulók hatékony megismerése: Kézikönyv a pedagógusképző intézmények részére. SuliNova, Budapest.

Kertesi Gábor (2005): A társadalom peremén: Romák az oktatásban és a munkaerőpiacon. Osiris, Budapest.

Nagy József (2000): XXI. század és nevelés. Osiris Kiadó, Budapest.

N. Kollár Katalin és Szabó Éva (2004, szerk.): Pszichológia pedagógusoknak. Osiris Kiadó, Budapest.

Papp Gabriella (2004): Tanulásban akadályozott gyermekek a többségi általános iskolában. Comenius Bt., Pécs.

OTM021 Pedagógiai szociálpszichológia _Előadás **Kötelező** 2 óra / 2 kredit

A tárgyelem nem ismételhető. Teljesítés módja: _Kollokvium

Javasolt felvétele: a képzés 3. félévében. Meghirdetése: az őszi félévben.

Kurzushirdető tanszék: Neveléstudományi IntézetA kurzus célja a pedagógiai munka szociálpszichológiai vetületeinek bemutatása, az iskolai interakciókkal és a csoportműködésekkel kapcsolatos ismeretek átadása, gyakorlati alkalmazási lehetőségeik megvitatása. A tantárgyelem főbb tematikai csomópontjai: Az emberi viselkedésre vonatkozó szociálpszichológiai alapfogalmak és jelenségek. A társas viselkedést meghatározó mediátor- és moderátorváltozók (személyiségvonások, kompetenciák mint tudás- és motívumrendszerek, nem, szociális környezeti tényezők – ezek kapcsolatrendszer) sajátosságai. Egyén és csoport viszonya, a gyermekcsoportok hatása a személyiségfejlődésre és a szociális viselkedésre. Az osztály mint csoport jellemzői, szerepek, normák, szabályok, a csoport kialakulásának folyamata, fejlődése. Kooperáció és versengés az osztályban. Tanár-diák interakció: kommunikáció, dominancia. Az iskolai fegyelem pszichológiai kérdései. Értékek és kultúra: az iskola értékközvetítő funkciója. Fejlesztendő kompetenciaterületek: Alkalmazható tudás a tanulói teljesítményekre ható biológiai és szociálpszichológiai tényezőkről. Képesség a tanulócsoporthoz szerveződésének, dinamikájának szakszerű feltárására.

Kötelező irodalom:

Mészáros Aranka (2004, szerk.): Az iskola szociálpszichológiai jelenségvilága. ELTE, Eötvös Kiadó, Budapest.

Vajda Zsuzsanna és Kósa Éva (2005): Neveléslélektan. Osiris Kiadó, Budapest.

Zsolnai Anikó és Kasik László (2010, szerk.): A szociális kompetencia fejlesztésének elméleti és gyakorlati alapjai. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest.

Ajánlott irodalom:

Csepeli György (1997): Szociálpszichológia. Osiris Kiadó, Budapest.

Forgács József (2007): A társas érintkezés pszichológiája. Kairosz Könyvkiadó Kft, Budapest.

Mérei Ferenc (2006): Közösségek rejtett hálózata. Osiris Kiadó, Budapest.

N. Kollár Katalin és Szabó Éva (2004): Pszichológia pedagógusoknak. Osiris Kiadó, Budapest.

OTM022 Nevelésszociológia _Előadás **Kötelező** 2 óra / 2 kredit

A tárgyelem nem ismételhető. Teljesítés módja: _Kollokvium

Javasolt felvétele: a képzés 5. félévében. Meghirdetése: az őszi félévben.

Kurzushirdető tanszék: Neveléstudományi IntézetA kurzus célja a nevelésszociológia irányzatainak bemutatása, a nevelésszociológiai ismeretek

pedagógiai gyakorlatban történő alkalmazási lehetőségeinek a megismertetése. A tantárgy- elem főbb tematikai csomópontjai: A nevelésszociológia tárgya, alapfogalmai, irányzatai. Informális nevelés: család, mikro- és makrokörnyezeti hatások, média, kortárscsoport. Formális nevelés: iskola; az iskola és társadalom kapcsolata. Az iskola mint társadalmi szervezet; szervezeti kultúra. Iskola és társadalmi egyenlőtlenségek. Hátrányos helyzet, hátrányos megkülönböztetés. Etnikai, kulturális, nemi, szexuális különbségek és az iskola. Devianciák. Ifjúságszociológia, az ifjúsági kultúra világa. Fejlesztendő kompetenciaterületek: Alkalmazható tudás a tanulói teljesítményekre ható társadalmi és kulturális tényezőkről. A hallgató képes felismerni az előítéletesség és a sztereotípiákon alapuló gondolkodás megnyilvánulásait, és képes azokat szakszerűen kezelni az iskolában és azon kívül is.

Kötelező irodalom:

Bourdieu, P. (2004): Gazdasági tőke, kulturális tőke, társadalmi tőke. In: Angelusz Róbert (szerk.): A társadalmi rétegződés komponensei. Új Mandátum Kiadó, Budapest. 122-137.

Kozma Tamás (2004): Bevezetés a nevelésszociológiába. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest.

Varga Károly: Értékek fénykörében. Akadémiai K., Bp. 2003. 3. rész

Ajánlott irodalom:

Andorka Rudolf (2006): Bevezetés a szociológiába. Osiris Kiadó, Budapest.

Gaszó Ferenc és Laki László (2004): Fiatalok az újkapitalizmusban. Napvilág Kiadó, Budapest.

Kertesi Gábor (2005): A társadalom peremén: Romák az oktatásban és a munkaerőpiacon. Osiris Kiadó, Budapest.

Kozma Tamás (2004): Kié az egyetem? A felsőoktatás nevelésszociológiája. Új Mandátum K., Budapest.

Somlai Péter (szerk.): Család. Educatio, 2002/3. sz.

OTM02B A nevelés gyakorlata

Felelős tanszék: Neveléstudományi Intézet. Felelős oktató: Ravasz Dr Zsolnai Anikó Dr.

Teljesítendő: min. 4 kredit; min. 1 féle kötelezően választható tárgyelem

OTM023 Tanári szerep, tanári mesterség _Gyakorlat **Kötelező** 2 óra / 2 kredit

A tárgyelem nem ismételhető. Teljesítés módja: _Gyakorlati jegy

Javasolt felvétele: a képzés 8. félévében. Meghirdetése: a tavaszi félévben.

Kurzushirdető tanszék: Neveléstudományi Intézet

OTM0241 Méltányosság és esélyegyenlőség az oktatásban _Gyakorlat 2 óra / 2 kredit

A tárgyelem nem ismételhető. Teljesítés módja: _Gyakorlati jegy

Javasolt felvétele: a képzés 8. félévében. Meghirdetése: a tavaszi félévben.

Kurzushirdető tanszék: Neveléstudományi Intézet

OTM0242 Sajátos nevelési igények, tehetséggondozás _Gyakorlat 2 óra / 2 kredit

A tárgyelem nem ismételtető. Teljesítés módja: _Gyakorlati jegy
Javasolt felvétele: a képzés 8. félévében. Meghirdetése: a tavaszi félévben.
Kurzushirdető tanszék: Neveléstudományi Intézet

OTM03 A tanítás-tanulás elméleti alapjai és módszerei

Felelős tanszék: Neveléstudományi Intézet. Felelős oktató: Csapó Benő Dr.

Teljesítendő: min. 8 kredit

Leírás - Annotation

A tantárgy feladata az iskolai oktatómunka tudományos megalapozása és a tanításhoz szüksége alapvető kompetenciák fejlesztése. Ennek érdekében a megtörténik a tudásra, a tanulásra és a tanításra vonatkozó legfontosabb kutatási eredmények feldolgozása, és a hallgatók felkészítése a tanuláshoz és képességfejlesztéshez kapcsolódó nyomtatott és digitális információforrások felkutatására, értelmezésére, kritikai elemzésére és munkájukban való alkalmazására. A tantárgy magában foglalja a tanítás módszereivel és eszközeivel kapcsolatos elméleti és gyakorlati tudást, a képességfejlesztéshez kapcsolódó ismeretek közvetítését és a szükséges pedagógiai készségek megalapozását. Felkészíti a hallgatókat a hatékony tanítási stratégiák, módszerek, szervezési formák, eszközök kiválasztására, a különböző előzetes tudással rendelkező tanulók tanítására, fejlesztésére, a differenciált bánásmód alkalmazására, az adaptív tanulásszervezésre, a tanulóközpontú módszerek kidolgozására, az infokommunikációs technológiák intenzív alkalmazására, és a hatékony tanulási környezet megteremtésére.

Kötelező, illetve ajánlott irodalom

Kötelező irodalom:

Csapó Benő (2003): A képességek fejlődése és iskolai fejlesztése. Akadémiai Kiadó, Budapest.

Csikos Csaba (2007): Metakogníció. A tudásra vonatkozó tudás pedagógiája. Műszaki Kiadó, Budapest.

Falus Iván (szerk. 2003): Didaktika. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest.

Korom Erzsébet (2005): Fogalmi fejlődés és fogalmi váltás. Műszaki Kiadó, Budapest.

Molnár Gyöngyvér (2006): Tudástranszfer és komplex problémamegoldás. Műszaki Kiadó, Budapest.

Ajánlott irodalom :

Báthory Zoltán (1992): Tanulók, iskolák, különbségek. Okker Kiadó. Budapest.

Csapó Benő (1992): Kognitív pedagógia. Akadémiai Kiadó, Budapest.

Falus Iván (szerk. 2003): Didaktika. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest.

Kagan, S. (2010): Kooperatív tanulás. Önkonet, Budapest.

Kárpáti Andrea, Molnár Gyöngyvér, Tóth Péter és Főző Attila (2008, szerk.): A 21. század iskolája. Nemzeti Tankönyvkiadó. Budapest.

OTM031 A tanítás-tanulás elméleti alapjai _Előadás **Kötelező** 2 óra / 2 kredit

A tárgyelem nem ismételtető. Teljesítés módja: _Kollokvium

Javasolt felvétele: a képzés 1. félévében. Meghirdetése: az őszi félévben.

Kurzushirdető tanszék: Neveléstudományi IntézetA kurzus célja, hogy átfogó képet adjon a tanulás különböző formáiról, bemutassa az ismeretrendszerek, készségek, képességek szerveződésének, fejlődésének törvényszerűségeit, áttekintse a tanulás hatékonyságát, az iskolai teljesítményeket befolyásoló tényezőket, valamint képet adjon a tudás változását, a gondolkodás fejlesztését segítő oktatási módszerekről. A kurzus feldolgozza a tanulásra vonatkozó tudományos ismereteket, tanuláselméleteket, a pszichológiai tudásmodelleket (a pszichometria képességfogalma, Piaget fejlődéselmélete, a kísérleti pszichológia képességfogalma, a kognitív pszichológia tudásértelmezése) és az iskolában elsajátítandó tudás leírására szolgáló modelleket és eszközöket (taxonómiák, standardok, tartalmi keretek, tantervek). Bemutatja az ismeretek szerveződését (a fogalmi fejlődés és váltás folyamata; a megértés formái és nehézségei) és a képességek fejlődését (rutinok, készségek, képességek, kompetenciák elsajátítása, tudástranszfer és problémamegoldás) a tanulás egyéni belüli és egyének közötti különbségeit (kognitív stílus, egyéni fejlődési ütem), a tudás változásának kognitív és nem kognitív feltételeit, és a kognitív fejlődés segítésének lehetőségeit.

Irodalom

Báthory Zoltán (2000): Tanulók, iskolák – különbségek. OKKER Kiadó, Budapest, 25–42.

Csapó Benő (2003): A képességek fejlődése és iskolai fejlesztése. Akadémiai Kiadó, Budapest.

Csíkos Csaba (2007): Metakogníció – A tudásra vonatkozó tudás pedagógiája. Műszaki Kiadó, Budapest.

Korom Erzsébet (2005): Fogalmi fejlődés és fogalmi váltás. Műszaki Kiadó, Budapest.

Molnár Gyöngyvér (2006a): Tudástranszfer és komplex problémamegoldás. Műszaki Kiadó, Budapest.

OTM032 Az oktatás szervezeti keretei és módszerei _Előadás **Kötelező** 2 óra / 2 kredit

A tárgyalelem nem ismételt. Teljesítés módja: _Kollokvium

Javasolt felvétele: a képzés 2. félévében. Meghirdetése: a tavaszi félévben.

Kurzushirdető tanszék: Neveléstudományi IntézetA kurzus célja, hogy átfogó képet adjon a tanári munka tudományos alapjairól, és felkészítse a hallgatókat a kutatási eredmények gyakorlati alkalmazására. Áttekinti az iskolai oktatás újszerű problémáit, a tanítás szerepét a megváltozott társadalmi feltételek (a tudásgazdaság, a tudásalapú társadalom, és az iskola, az élet minden területét átfogó – life-wide – és az egész életen át tartó – life-long – tanulás) között, áttekinti a tanulás új színtereit. Bemutatja, miként lehet a kognitív konstruktivizmus (a tanulás irányítása, tanulási környezet) és a szociál-konstruktivizmus (kooperatív tanulás, elosztott megismerés, csoport-módszerek) elveit átültetni az iskolai gyakorlatba, kitér az órai tevékenység tervezésére, a frontális módszerekre,

foglalkozik a tanár-tanuló interakcióval, a fegyelmi problémák megelőzésével és kezelésével. Kitér az egyéni különbségek kezelést segítő (az oktatás individualizálása és perszonalizálása, a megtanító stratégiák), a komplexitásra törekvő, és az egyéni érdeklődésre építő (projekt módszer, problémaalapú tanulás, kutatásalapú tanulás) módszerekre, továbbá az információs-kommunikációs technológiák (multimédia, egyéni tanulás számítógéppel, Internet, e-learning, elektronikus távoktatás) lehetőségeire.

Irodalom

Falus Iván (szerk. 2003): Didaktika. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest.

Kagan, S. (2010): Kooperatív tanulás. Önkönet, Budapest.

OTM033 Készség- és képességfejlesztés _Gyakorlat **Kötelező** 2 óra / 2 kredit

A tárgyelem nem ismételhető. Teljesítés módja: _Gyakorlati jegy

Javasolt felvétele: a képzés 5. félévében. Meghirdetése: az őszi félévében.

Kurzushirdető tanszék: Neveléstudományi IntézetA kurzus célja a készség- és képességfejlesztéssel kapcsolatos tanulmányok és szakirodalmi olvasmányok átültetése a gyakorlatba a hallgatók önálló, vagy csoportosan végzett alkotó munkája révén. A kurzus áttekinti a képességfejlesztés elméleti és gyakorlati ismereteit, a fejlesztés differenciált módszereit, a hatékony eszközök, módszerek és szervezési formák megválasztásának szempontjait. Figyelmet fordít a tantárgyak tartalmaihoz kötődő (pl. természettudományos gondolkodás, történelmi gondolkodás) és a több tantárgyat átfogó (pl. olvasás-szövegértés, művelési képességek, induktív gondolkodás, kreativitás, a kutatásalapú tanulás készségei, szociális készségek) képességekre és készségekre, a hangsúlyt a tartalomba ágyazott fejlesztési formákra helyezi.

A kurzus teljesítéséhez a hallgatók gyakorlati feladatokat is megoldanak, a friss kutatási-fejlesztési eredmények önálló feltárása és értelmezése alapján a tanári szakjaihoz kapcsolódó készség- és képességfejlesztő feladatokat, gyakorlatokat készítenek. Munkájuk eredményéről egyéni prezentáció vagy portfólió formájában számolnak be.

Irodalom

Csapó Benő (2003): A képességek fejlődése és iskolai fejlesztése. Akadémiai Kiadó, Budapest.

Csíkos Csaba (2007): Metakogníció. A tudásra vonatkozó tudás pedagógiája. Műszaki Kiadó, Budapest.

Molnár Gyöngyvér (2006): Tudástranszfer és komplex problémamegoldás. Műszaki Kiadó, Budapest.

Nagy Lászlóné (2006): Az analógiás gondolkodás fejlesztése. Műszaki Kiadó, Budapest, 145–168.

OTM034 Információs-kommunikációs technológiák _Gyakorlat **Kötelező** 2 óra / 2 kredit

A tárgyelem nem ismételhető. Teljesítés módja: _Gyakorlati jegy

Javasolt felvétele: a képzés 4. félévében. Meghirdetése: a tavaszi félévében.

Kurzushirdető tanszék: Neveléstudományi IntézetA kurzus célja olyan

információs és kommunikációs technológiák, illetve alkalmazások áttekintése és használatuk elsajátítása, amelyek hatékonyan integrálhatóak az oktatás folyamatába. A kurzust elvégzők megismerik az interaktív tábla és a szavazórendszer használatát, progresszív oktatási módszerek alkalmazását és a IKT eszközök hatékony oktatási integrációját, továbbá megismerkednek olyan eszközökkel, melyek kreatív használata nélkülözhetetlen a hatékony multimédiás tananyagok összeállításához (pl. filmszerkesztő szoftver, különböző web 2.0-ás alkalmazások). A kurzus során fejlődnek a hallgatók információk kereséséhez és kritikai értelmezéséhez kötődő készségei, megtanulják a tudásuk másokkal történő megosztásában kihasználni a technika nyújtotta lehetőségeket a hatékony kommunikáció és tanítás érdekében. Az értékelés alapja a kurzus keretében a bemutatott eszközök és szoftverek segítségével egy egyénileg és egy 3-4 fős csoportban összeállított és bemutatott multimédiás projekt.

Irodalom

Bedő Andrea és Schlotter Judit (2008): Az interaktív tábla. Műszaki Kiadó, Budapest.

Collier, A.; Watson, W.; Ozuna, A. (2011): Classroom. NEXT: Engaging Faculty and Students in Learning Space Design. EDUCAUSE Learning Initiative.

Kárpáti Andrea, Molnár Gyöngyvér, Tóth Péter és Főző Attila (szerk. 2008): A 21. század iskolája. Nemzeti Tankönyvkiadó. Budapest.

UNESCO (2011): UNESCO ICT competency framework for teachers. UNESCO, Paris.

OTM04 Tantervfejlesztés, pedagógiai értékelés és kutatás

Felelős tanszék: Neveléstudományi Intézet. Felelős oktató: Vidákovich Tibor Dr.

Teljesítendő: min. 6 kredit; min. 1 féle kötelezően választható tárgyelem

Leírás - Annotation

A tantárgy a pedagógiai tervezés, értékelés, kutatás területén két kötelező és egy kötelezően választható tantárgyelemből áll:

- A tantervemélet és a pedagógiai értékelés alapjai (előadás)
- Tantervfejlesztés vagy Pedagógiai értékelés (kötelezően választható gyakorlat)
- A pedagógiai kutatás módszerei és a tudományos eredmények iskolai alkalmazása (gyakorlat)

Az elsajátítandó ismeretanyag és a kialakítandó kompetenciák a 8/2013. (I. 30.) EMMI rendelet alapján (1.1., 1.3., 1.4., 1.6., 1.7., 1.8., 2.2.-2.3.):

A tantárgy megismerteti a neveléstudomány főbb szervezeteit, információforrásait, alapvető kutatási módszereit, a szakmai ismeretszerzés módjait, segíti az információszerzéshez, az információk feldolgozásához, értelmezéséhez és elrendezéséhez szükséges alapvető (szövegértési, logikai, informatikai) felkészültség megszerzését. Megalapozza a szakmai önművelést, fejleszti a szakmai önreflexiót, segíti a szakmai gyakorlatokon szerzett tapasztalatok feldolgozását. Támogatja a kommunikációs készségek fejlődését (különös tekintettel az anyanyelvi gyakorlati kommunikációra,

beszédtechnikára, retorikára, helyesírásra) és az infokommunikációs technológiák alkalmazását az oktatásban és a tanulásban.

A tantárgy tárgyalja a pedagógiai tevékenységet meghatározó dokumentumokat, tantervfajtákat, tantervtípusokat, ezeknek az oktatás tartalmi szabályozásában betöltött szerepét, a tananyag-kiválasztás és a rendszerezés szaktudományi, pedagógiai-pszichológiai szempontjait, a vonatkozó tudományos eredményeket. Bemutatja az értékelés funkcióit, folyamatát, formáit, módszereit, az alapvető értékelési és mérésmethodikai szabályokat, összefüggéseket. Felkészít az értékelés végzésére különböző célokból és szinteken, az eredmények felhasználására, az értékelés hatásainak figyelembe vételére. Segíti az országos, illetve a helyi mérési eredmények értelmezését.

A résztvevők képessé válnak a tanári szakmával kapcsolatos átfogó, megalapozó, illetve speciális kérdések átgondolására, és források alapján megfelelő válaszok kidolgozására, szakmai nézetek képviselésére, indoklására. Kötelező irodalom

Csapó Benő (2012, szerk.): Mérlegen a magyar iskola. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest. http://www.ntk.hu/c/document_library/get_file?p_l_id=11131&folderId=23648832&name=DLFE-24695.pdf (kijelölt részek)

Falus Iván (2004, szerk.): Bevezetés a pedagógiai kutatás módszereibe. Műszaki Kiadó, Budapest. (kijelölt részek)

Falus Iván (szerk.): Didaktika: Elméleti alapok a tanítás tanulásához. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest. (kijelölt tantervi és értékelési fejezetek)

OTM041 A tantervelmélet és a pedagógiai értékelés alapjai _Előadás **Kötelező** 2 óra / 2 kredit

A tárgyelem nem ismételhető. Teljesítés módja: _Kollokvium

Javasolt felvétele: a képzés 3. félévében. Meghirdetése: az őszi félévben.

Kurzushirdető tanszék: Neveléstudományi IntézetAz elsajátítandó ismeretanyag és a kialakítandó kompetenciák a 8/2013. (I. 30.) EMMI rendelet alapján (1.1., 1.3., 1.4., 1.6., 2.2.):

Ismeretek: A pedagógiai tevékenységet meghatározó dokumentumok, tantervfajták, tantervtípusok, ezeknek az oktatás tartalmi szabályozásában betöltött szerepe. A tervezéshez szükséges információk forrása. A tananyag-kiválasztás és a rendszerezés szaktudományi, pedagógiai-pszichológiai, szempontjai, az erről megfogalmazott tudományos eredmények. Tanmenet, tematikus terv, óravázlat, folyamatterv. A nevelés és tanítás összefüggései. Az értékelés funkciói, folyamata, tárgyai, szintjei, formái és módszerei, alapvető értékelési és mérésmethodikai szabályok, összefüggések, a tanítási-tanulási folyamat értékelése.

Kompetenciák: Felkészülés a szaktárgyában rejlő személyiségfejlesztési lehetőségek kihasználására, a tanulók önálló ismeretszerzésének támogatására. Taneszközök és tanulási források kritikus elemzése. A tehetséges, a nehézségekkel küzdő vagy a sajátos nevelési igényű, valamint a hátrányos,

halmozottan hátrányos helyzetű, valamint a tantárgyában különleges bánásmódot igénylő tanulók számára differenciált bánásmód tervezése. Az értékelés különböző céljainak és szintjeinek megfelelő értékelési formák, módszerek alkalmazása, eszközök megválasztása, az értékelés eredményeinek felhasználása, az országos és helyi mérési eredmények értelmezése. Az értékelés hatásainak figyelembe vétele a pedagógiai folyamat szabályozására, a tanulók személyiségfejlődésére és önértékelésére.

Kötelező irodalom

Báthory Zoltán (2000): Tanulók, iskolák – különbségek. Egy differenciális tanításemélet vázlata. OKKER Kiadó, Budapest. – olvasmány: 117-143.,165-174, 221-235, 273-278. o.

Falus Iván (2003, szerk.): Didaktika: Elméleti alapok a tanítás tanuláshoz.

Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest. (kijelölt tantervi és értékelési fejezetek)

Falus Iván (2004, szerk.): Bevezetés a pedagógiai kutatás módszereibe. PSZMP és Keraban Kiadó, Budapest (kijelölt részek).

NAT 2012. A Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról.

10635. 111/ 2012. (VI. 4.) Korm. Rendelet. Magyar Közlöny, 2012. 66. Emberi Erőforrások Minisztériuma, Oktatásért Felelős Államtitkárság, Budapest.

http://www.kormany.hu/download/c/c3/90000/MK_12_066_NAT.pdf

Ajánlott irodalom

2011. évi CXCV törvény a nemzeti köznevelésről. Magyar Közlöny, 2011. 162. sz. 5., 9., 12., 13., 26., 32.§; 7§ (4), 54§ (4) <http://jogszabalykereso.mhk.hu/MK11162.pdf>

Az egész életen át tartó tanuláshoz szükséges kulcskompetenciák (2006). In:

Demeter Kinga (szerk): A kompetencia: Kihívások és értelmezések. OKI,

Budapest. http://www.oki.hu/oldal.php?tipus=cikk&kod=kompetencia-02_kulcskompetenciak

Horn Dániel és Sinka Edit (2006): A közoktatás minősége és eredményessége. In:

Halász Gábor és Lannert Judit (szerk.): Jelentés a magyar közoktatásról 2006. Országos Közoktatási Intézet, Budapest. 341-375. <ftp://ftp.oki.hu/Jelentes2006/Jelentes2006-pdf-teljes.pdf>

Nagy József (2003): Az eredményesebb képességfejlesztés feltételeiről.

Iskolakultúra, 13. 8. sz. 40-52. http://www.edu.u-szeged.hu/difer/download/nagy_kepessegfejleszt.es.pdf

Vidákovich Tibor (1993, szerk.): Pedagógiai diagnosztika 2. Alapműveltségi Vizsgaközpont, Szeged.

OTM0421 Tantervfejlesztés _Gyakorlat 2 óra / 2 kredit

A tárgyelem nem ismételhető. Teljesítés módja: _Gyakorlati jegy

Javasolt felvétele: a képzés 4. félévében. Meghirdetése: a tavaszi félévben.

Kurzushirdető tanszék: Neveléstudományi Intézet

Ismeretek: A pedagógiai munka megtervezésének dokumentumai (tanmenet, tematikus terv, óravázlat, folyamatterv). Taneszközelemzési, -értékelési szempontok. A differenciálás lehetőségei.

Kompetenciák: A tanulási-tanítási folyamat tervezése. A szaktudományi,

szakmódszertani, szaktárgyi, tanuláselméleti és tantervi tudás hatékony integrálása. A különböző adottságokkal, képességekkel, illetve előzetes tudással rendelkező tanulók tanulásának, fejlesztésének megfelelő módszerek megválasztása, tervezése. A szaktárgyak során fejlesztett kompetenciák más műveltségterületeken is fejlődést generáló szinergikus hatásainak tervezése, kihasználása. Rendszerszemléletű megközelítés a tervezés során. Az iskola pedagógiai programja, a tanulói személyiség fejlesztésére vonatkozó tantervi célkitűzések, a tanulók életkora, az elsajátítandó tudás sajátosságai, a rendelkezésre álló taneszközök és a pedagógiai környezet közötti összhang megteremtésével a pedagógiai munka megtervezése. Szaktárgy tanítása-tanítása során felhasználható nyomtatott és digitális tankönyvek, taneszközök, egyéb tanulási források kritikus elemzése. Önreflexió, önkorrekción a pedagógiai folyamatok tervezésével kapcsolatban. Az alapos felkészülés, tervezés, rugalmas megvalósítás fontosságának felismerése. Részvétel szaktárggyal kapcsolatos fejlesztési, innovációs tevékenységben.

Kötelező irodalom

Ballér Endre (1996): A Nemzeti alaptantervtől az iskolai nevelő-oktatómunka tervezéséig. OKI, Budapest. 49-147.

Szabó László Tamás (2004, szerk.): Tantervelmélet. Pallas Debrecina 5. DE Kossuth Kiadó, Debrecen.

Bárdossy Ildikó és Dudás Margit (2009): A tanulás tervezése és értékelése. Educatio Társadalmi Szolgáltató Nonprofit Kft., Budapest. Wekerle Alapkezelő, Budapest. old.wekerle.gov.hu/download.php?doc_id=2349 (kijelölt részek)

OTM0422 Pedagógiai értékelés _Gyakorlat 2 óra / 2 kredit

A tárgyelem nem ismételtető. Teljesítés módja: _Gyakorlati jegy

Javasolt felvétele: a képzés 4. félévében. Meghirdetése: a tavaszi félévben.

Kurzushirdető tanszék: Neveléstudományi Intézet Ismeretek: A szaktantárgy tanítása-tanulása során elsajátított ismeretek és fejlesztendő kompetenciák mérésére és értékelésére alkalmas módszerek és eszközök, a diagnosztikus mérés módszerei.

Kompetenciák: Az értékelés hatásainak figyelembe vétele a tanulók személyiségfejlődésére és önértékelésére. A tanulók reális önértékelésének elősegítése, a tanulók önbecsülését támogató ellenőrzési módszerek alkalmazása. Az oktatás céljainak megfelelően az értékelés eszközeinek megválasztása, önálló eszközök elkészítése. Az országos, illetve a helyi mérési eredmények értelmezése. A pedagógus szerepének reális megítélése a fejlesztő értékelés folyamatában. Elkötelezettség a tanulást támogató értékelés mellett. Részvétel szaktárggyal kapcsolatos fejlesztési, innovációs tevékenységben.

Kötelező irodalom

Brassói Sándor, Hunya Márta és Vass Vilmos (2005): A fejlesztő értékelés: az iskolai tanulás minőségének javítása. Új pedagógiai szemle, 55. 7-8. sz. 4–17. <http://epa.oszk.hu/00000/00035/00094/2005-07-ta-Tobbek-Fejlesztzo.html>

Csapó Benő (2004): Tudásszintmérő tesztek. In: Falus Iván (szerk.): Bevezetés a

pedagógiai kutatás módszereibe. PSZMP és Keraban Kiadó, Budapest, 277–279., 284–289., 292–304. o.

Nagy József (1993): Értékelési kritériumok és módszerek. In: Vidákovich Tibor (szerk.): Pedagógiai diagnosztika 2. Alapműveltségi Vizsgaközpont, Szeged. 25–49.

Orosz Sándor (1995): Mérések a pedagógiában. Veszprémi Egyetem Pedagógia-Pszichológia Tanszék, Veszprém, 93–105. o.

Ajánlott irodalom

Csapó Benő (2005): Az előzetesen megszerzett tudás mérése és elismerése.

Nemzeti Felnőttképzési Intézet, Budapest. – olvasmány: 39–45. o.

http://www.edu.u-szeged.hu/~csapo/publ/CSB_ElozetesTudas.pdf

Sallai Hedvig (2004): Tanári elvárások, visszajelentések és a tanulók ezekre adott reakciói: érvényesül-e, s miként fejt ki hatását a Pygmalion-effektus? In:

Mészáros Aranka (szerk.): Az iskola szociálpszichológiai jelenségvilága. ELTE Eötvös Kiadó, Budapest, 132–142. o.

Vidákovich Tibor (2001): Diagnosztikus tudásszint- és képességvizsgálatok. In: Csapó Benő és Vidákovich Tibor (szerk.): Neveléstudomány az ezredfordulón.

Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest. 314–327.

Az Országos Kompetenciamérés, a PISA és IEA mérések aktuális jelentései

OTM043 A pedagógiai kutatás módszerei és a tudományos eredmények iskolai alkalmazása _Gyakorlat **Kötelező** 2 óra / 2 kredit

A tárgyelem nem ismételhető. Teljesítés módja: _Gyakorlati jegy

Javasolt felvétele: a képzés 5. félévében. Meghirdetése: a tavaszi félévben.

Kurzushirdető tanszék: Neveléstudományi Intézet
Ismeretek: A pedagógia, és határtudományainak elméleti alapjai, a tanulók megismerésének eszközei és módszerei, a tanítás tudományos megalapozása, a neveléstudomány kutatási módszerei, a szakmai ismeretszerzés módjai. A pedagógiai kutatás, fejlesztés, innováció sajátosságai.

Kompetenciák: Az információszerzéshez, az információk feldolgozásához, értelmezéséhez és elrendezéséhez szükséges alapvető (szövegértési, logikai, informatikai) felkészültség; tájékozottság a tanári hivatáshoz kötődő információs forrásokról, szervezetekről. Alkotó információ- és könyvtárhasználat és az információ-kommunikációs technológia használata. Szakmai témában szakszerű önkifejezés szóban és írásban. A különböző tudásterületek közötti összefüggések, kapcsolódások, átfedések és egymásra hatások felismerése. Szakmai döntésekben önreflexió és önkorrekciónak érvényesítése. Törekvés a saját megalapozott pedagógiai nézetek megfogalmazására. Szakmai szituációkban szakszerű, közérthető, nyílt és hiteles kommunikáció, pedagógiai tapasztalatok és nézetek reflektív értelmezése, elemzése, értékelése, a pedagógiai munkában felmerülő problémákhoz adekvát szakirodalom keresése, felhasználása, a kutatási, fejlesztési eredmények elemzése, értelmezése., Egyszerűbb kutatási módszerek használata. Nyitottság a személyiségfejlesztés változatos módszereinek elsajátítására. Elkötelezettség a tanulók tudásának és tanulási képességeinek

folyamatos fejlesztése iránt. Nyitottság a megismerés, illetve a tapasztalatszerzés iránt. Az önművelés, élethosszig tartó tanulás melletti elkötelezettség, folyamatos neveléstudományi megújulás.

Kötelező irodalom

Csapó Benő (2007): A tanári tudás szerepe az oktatási rendszer fejlesztésében. Új Pedagógiai Szemle, 57. 3-4. sz. 11-23. <http://www.ofi.hu/tudastar/tanari-tudas-szerepe>

Csapó Benő (2012, szerk.): Mérlegen a magyar iskola. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest. http://www.ntk.hu/c/document_library/get_file?p_l_id=11131&folderId=23648832&name=DLFE-24695.pdf (kijelölt részek)

Csapó Benő és Zsolnai Anikó (2011): A kognitív és affektív folyamatok diagnosztikus értékelésének lehetőségei az iskola kezdő szakaszában. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest. http://edia.hu/sites/default/files/books/Kognitiv_es_affektiv_diagnosztikus.pdf (kijelölt részek)

Falus Iván (2004, szerk.): Bevezetés a pedagógiai kutatás módszereibe. Műszaki Kiadó, Budapest. (kijelölt részek)

Kozma Tamás, Sike Emese (2006, szerk.): Pedagógiai informatika: a neveléstudomány szakirodalmi alapjai. Debreceni Egyetem Kossuth Egyetemi Kiadó, Debrecen. (kijelölt részek)

Ajánlott irodalom

Babbie, E. (2008): A társadalomtudományi kutatás gyakorlata. Balassi Kiadó, Budapest. (egyres fejezetek)

Dömsödi Andrea (2006): Bevezetés a pedagógiai tájékozódásba. Bölcsész Konzorcium, Budapest. <http://mek.niif.hu/05400/05445/05445.pdf>

A Kutatásmódszertani kiskönyvtár sorozat darabjai

(Empirikus) tanulmányok a neveléstudományi szaksajtóból: pl. Magyar Pedagógia, Educatio, Iskolakultúra, Új Pedagógiai Szemle

OTO001 Anyanyelvi készségfejlesztés

Felelős tanszék: Alkalmazott Nyelvészeti Tanszék. Felelős oktató: Tóth Szergej Dr. Teljesítendő:

OTO001 Anyanyelvi készségfejlesztés _Gyakorlat **Kötelező** 2 óra / 0 kredit

A tárgyelem nem ismételhető. Teljesítés módja: _Aláírás

Javasolt felvétele: a képzés 1. félévében. Kurzushirdető tanszék: Magyar Nyelvészeti Tanszék

TO-TANFEL Tanári felkészítés (osztatlan tanárképzés) modul